

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši posebnike in dneve po praznicih, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuj dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne pett-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat tiska, 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se vse trankirati. — Rokopisi se ne vratajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši #. 3 „gledališka stolba“. Opravništvo, na katero naj se blagovohijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami.

Belgrad 21. decembra. Oficialno. Srbska vojska je 19. decembra s šturmom vzela sotesko sv. Nikola in turška utrjenja v njej, vzela most pri Cecini ter ga razdejala pa zasela Babino glavo, katero pozicijo so bili Turki zapustili.

Dunaj 21. decembra. „Pol. Corr.“ poroča iz Cetinja, da se vsak čas pričakuje kapitulacija tvrdnjave v Baru.

Bukareš 19. dec. Ruske vojske, ki so sem prišle, imajo ukaz, pred Ruščuk marširati, katera trdnjava se ima precej resno bombardirati.

London, 20. dec. („N. F. Pr.“) Iz Erzeruma se 18. t. m. poroča: Velik sneg je prisilil Ruse iti iz Deve-Bojuna ter se nazaj pomakniti v sedem milj proti severovzhodu ležečo vas Zumalahmad. Teški kanoni, kateri so bili odpolani od Karsa, so občitali v globokem snegu.

Carigrad 20. dec. Sulejman paša je sem prišel.

Kruševac, 20. dec. („N. W. T.“) Prve straže polkovnika Nikolića krenile so na pot proti Novemu pazaru. Nikolić je objavil proglaš na vse prebivalce Stare Srbije, v katerem jih pozivlje na orožje proti občnemu sovražniku, azijatskim Otomanom. Doslej se je upor pojavil v osmih vaseh, kjer stanuju Srbi. Nikolić je dal mej ustaše razdeliti pušek in strelič. Iz kosovskega okraja gré baje 12.000 mustehafizov proti Novej Varoši in Sjenici.

Belgrad, 20. dec. General Beli-Marković, zapovednik šumadijskega kora, je zbolel nenadoma. Govorica je, da ga bode v povelenju nadomestil Ranko Alimpić.

Listek.

Slovanski ilustrovani listi na jugu.

(Poslat „rodoljub iz Štajerja“.)

Slavni francoski pesnik Victor Hugo je ne dolgo tega izustil kako lepe besede, rekoč: „Mi vsi, pesniki, modrijani, pisatelji, umetniki, imamo dvojno domovino: ena se imenuje Francija, a druga umetnost“. Tako je govoril pesnik Viktor Hugo svojim rojakom. Tudi mi Slovenci zapomnimo si te zlate besede, samo tako le: ena domovina bodi nam naša mila Slovenija, a druga literatura in umetnost: prve domovine ne moremo si ustvariti, kakor želimo, zato pa imamo proste roke, ko si ustvarjamo, kolikor imamo moči, drugo domovino, umetnost. V tej domovini namreč sme slovenski pesnik, slikar, skladatelj, pač vsi umetniki, razovedati svoje čute v svojih lepih umetnijah o našem narodu. Na slovanskem jugu mej Srbi, Bulgari, Hrvati in

Vojska.

Sneg in zima zadržuje Ruse v nadaljevanju in velevsprem delu vojniškem. Zato dozdaj, ko to pišemo, z ruskega bojišča denes ni važnih poročil.

Srbi dozdaj dobro napredujejo. V kratkem bode menda slišati, da so začeli od več stranij prijemati Niš in Vidin, obe mesti silno važni.

Turčija se napravlja na vse kriplje na brambo Adrianopolja. V ta namen je Sulejman v Carigrad prišel, snovat novo vojsko. Vidin, ki ga mislijo zdaj Srbi pod Horvatovičem z Rumuni vred bombardirati, je veliko, močno utrjeno mesto, z zidovi, rovi in redutami. Posadke bode zdaj kacih 10.000 mož v njem.

Iz Bosne se piše: Še nikoli nij bil naš položaj tako obopen kot zdaj, in če kmalu tuja pomoč ne pride, mora najmiroljubnejši kmet razbojnik postati, ker gospodska nema več moči varovati mu to, kar ima.

Carigradski dopisnik v „Daily News“ brzjavlja 18. t. m. z večera: Osman paša je 13. dec. poslal svojemu svaku to-le depešo: „Vedeti moraš, da smo bili v Plevni šest tednov popolnem obkoljeni. V tem času nijsmo dobili nobene pomoči od zunaj, a vsi naši poskušaji, da napravimo izpad, bili so zastonj. Ker so nam zaloge živeža in streliva popolnem potekle, sklenil sem, zadnjikrat vse poskusiti, da proderem železni opás, ki nas je obdajal od vseh strani. Vsapeh ti je znan. Jaz sem ujetnik in z menoj ostanki moje hrabre vojske. Pogum in neustrašenost mojih vojakov priznala sta jako car ruski in njegov brat, veliki knez Nikolaj. Vsi naši vojaki so ujeti in

se prijazno ravna z njimi. Naše ranjenike dobro oskrbujejo. Jaz sem lehko ranjen, a dobrega zdravja. Bivališča mi še niso dočili.“

Zmaga republike.

„Francozje so te dni, ko se je MacMahon udal narodnej volji, republikanskej večini, praznovali tako veliko zmago, kakor mi pri Plevni.“ S temi besedami začenja velik rusk list prvi svoj uvodni članek in se veseli zmage republike na Francoskem. Boj Mac-Mahonov in kraljevskih ter bonapartovskih strank proti republiki je bil od 16. maja do 14. decembra tako ljut, agitacija tako brezobzirna, ton Mac-Mahonovih proglašov tako sabljarsk, odločen, skoro surov, da se je bilo jako batiti, da bodo republikanci na konec borbe propali proti srovej sili. Tudi ko so pri volitvah republikanci dobili kljubu vsemu pritisku veliko večino, ostal je še vedno strah pred državnim udarcem in Mac Mahonci so vekali, da se ne udade, če so prav v manjšini. A po sreči je drugače prišlo, republikanci se mogli oddahniti, oni so zmagali. Republika je najsilnejši zadnji naskok odbila, sovražnik se na vsej liniji umika in nij verjetno, da bi še kedaj dobil pogum napadati jo.

Da je tako prišlo smemo Slovanje zadovoljni biti, ne le z občnega svobodnosti nega stališča temuč tudi sè stališča vnanjega položaja. Republika na Francoskem pomenja zdaj nevmešavanje v druge zadeve, pomenja mir. Zmaga monarhije bi bila v tem hipu najbrž soboj prinesla kako zvezzo z Anglijo, vmešavanje v orientalne stvari in iz tega navrni pa strašni posledek: svetovno vojsko. Saj se je uže govorilo, da so nekateri

Slovenci se razen vzvišenega čuta za pravo domovino goji tudi drugi lepi čut za drugo domovino, umetnost in literaturo. Kar se tiče umetnega pesništva, imajo Srbi pesnika Petra Petroviča Njeguša, Zmaja Jovana Jovanoviča; Hrvati Petra Preradoviča, a mi Slovenci Fr. Preširna in druge. V narodnem pesništvu pa smo vsi Slovani daleč in daleč za svojimi brati Srbi, katerih narodne pesni slujojo po vesoljnem svetu. Ali umetnost je tako obsežna, tudi glasba je umetnost: v tej stroki ponašajo se Hrvati z Lisinskim, pl. Zajcem in Koch-Kuhačem; pri Srbih je uže slabše; nam Slovencem pa dela čast Davorin Jenko in drugi. Slikarstvo in podobarstvo je tudi lepa umetnost: Hrvatom obeta mnogo dva mlada talenta Kikerec in Rendič, pri nas Slovencih se imenujejo Wolf, Franke, oba Šubic in drugi. Majheno je število južnoslovenskih slikarjev, malo je takih, kateri bi posvečevali svoje življenje slikarstvu, in kedor se ga hoče učiti, mora iti na Dunaj, mora

prehoditi Italijo ali Nemčijo, zlasti podobar, a tega pa ne more vsakedo. Tudi imamo na slovanskem jugu dva ilustrovana lista, pri Srbih „Srpsko Zoro“, pri Hrvatih „Vienac“; obo lista prinašata raznovrstne slike. Vsak narod, kateri ima takih umetnikov, ustvari si list, za katerega delajo slike njegovi umetniki. Naši slikarji na jugu so se ve da uže tako omikanji v tej stroki, da bi lehko delali kompozicije za ilustrovane liste, ali pri nas nij tako. Ilustracije „Srpske Zore“ ali „Vienca“ niso proizvodi naše domače južnoslovenske umetnosti. Uže več ko štiri leta izhaja „Vienac“ v Zagrebu, odkar je začel prinašati slike, ljudje jih radi gledajo, večina jih občuduje in se ponaša z njimi. Pa mej temi ilustracijami je malo Rendičevega in Kikerčevega dela. Tudi „Srpska Zora“, katera izhaja na Dunaji v vezkih po enkrat na mesec, prinaša v vsakej številki po pet do sedem ilustracij. V tem listu lehko najdete podobo slavnega republikanca Adolfa Thiersa,

Mac Mahonu svetovali, naj z odločno akcijo na zunaj zatrè notranje vrenje.

Govor slovenskega poslanca V. Pfeiferja

(v državnega zbora 316. seji dne 3. decembra 1877.)

Jaz bi se rad izrekel proti nekaterim izmej mnogih priboljškov, ki se dajo banki za podelitev hipotekarnih kreditov in posebnih pravic.

Jaz v tem oziru ne mislim nacijonalnej banki prav nič oporekati nego jedino konstatiram, da se gospodar na kmetih pri jemanju posojila boji in plaši nacijonalne banke isto tako, kakor otrok, ki se je opekel, ognja; — toda ne kakor da bi bila nacijonalna banka v svojem ravnjanji nesolidna — ne, tem več baš zato, ker je prerealna in presolidna ter od same njene solidnosti dolžnik, ki je prejel od nje pomoč, pogine, in sicer zato, ker se nacijonalna banka samo pod železnimi uveti za dolžnika ter z veliko previdnostjo, katera onemu, ki hce vzeti od nje denar na posodo, prouzročuje velike troške, upušča v posojske kupčije in, kadar mine obrok ter se nij denar vrnil, brez milosti upotreblja svoje privilegirano eksekucijsko pravo.

Jaz poznam samo jedno jedino osobo, s katero je toliko težko sklepiti kupčije, in ta je fiškus, katerega zastopa ta ali ona velemodra finančna prokuratura — a potem pride takoj na vrsto hipotekarni oddelki avstrijske nacijonalne banke.

Moja nemerodajna misel smeta na to, da bi uveti za dovoljenje posojila imeli na dolžnika samo toliko pritiškati, kolikor je pri posojskej kupčiji ter nje varnosti absolutno potrebno.

Visokost obrestnega merila je pak v obratnem razmerji z varnostjo zahteve ter s popolno veljavnostjo valute; ali banka posojuje samo na precej velike obresti, manje od 6 odstotkov nikoli, plačuje sè slabo valuto, ona ne daje gotovega denarja, niti ne bankovcev, nego jedino zastavna pisma, katera mora vsak, ki treba denar ter si ga tudi posodi, še le realizovati, ona ne izdava svojega denarja za posojske kupčije, temveč daje samo one novce, katerih vzame na posodo pri lastnikih zastavnih pisem; ona gospodari prav za prav čisto brez svojega a le s tujim kapitalom ter nлага tudi kapital, zastavna pisma, na obresti

s 5 odstotki, dočim ona prejemlje za-nja po 7 in več odstotkov.

S tega stališča naj mi bode dovoljeno opozoriti na nekatere določbe, katere, kolikor so vrlo težke za onega, ki si denar posodi, toliko tudi segajo preko one meje in mere, katera se meni zdi potrebna za pridobitev kupčijske varnosti.

Po §. 12, odstavek d. pred nami ležečega načrta štatutov, bi imela banka pravico imeti, „zapale obresti ter zajemne obroke z istimi prisilnimi sredstvi izterjavati, s katerimi se zemljiščni davek izterjava.“ Ta določba je po mojej misli nekakova nepravilnost, ker so zahteve bankine privatne zahteve, katere prinašajo banki dobiček, zatorej nemajo uživati pri izterjavanji onih prednostij, katere pristojé jedino javnim davkom.

Nadalje ima banka po §. 13. samo tedaj pravico na katero hipoteko dati posojilo „ako posojilo dosega polovico vrednosti hipotekine, a to največ“ — to se protivi določbi zajemnega mestjanskega zakona, po katerem dajo zemljišča do dveh tretjin a hiše do polovice vrednosti sirotinsko varnost ter se do te vsote mogo sprejemati za zastavine; to umanjšanje od dveh tretjin na polovico vrednosti sirotinske varnosti pri zemljiščih škoduje realnemu kreditu in pušča bankinim denarjem uživati večje pokroviteljstvo nego denarjem sirotinskim.

Tudi se mi zdi, da se je šlo predaleč, ko je dobila v §. 24 banka pravico, od zaostavših vsot terjati tako visoke zadržne obresti, kakoršne bi se jej vselej videle primerne. To se pravi dolžnika popolnem izročiti v bankine roke; in kakor bi se protivilo bitstvu posojsilnega ugovora, ako bi si htel upnik izgovoriti, da zahteva takove obresti, kakoršne bi se mu dozdevale prilične, baš tako bi se imela takova določba izključiti tudi od zadržnih obrestij, in to tem bolj, ker postava izrečno dolčuje 6 odstotkov zadržnih obrestij.

Ako uže hte bankovčno banko smatrati za poklicano, da sklepa hipotekarne kupčije, treba je bilo razmotovanje takovih kupčij takó urediti, da dobé gospodarji v potrebi pravo pomoč, a ne, da se naravno ravnotežje uže prej premakne na škodo dolžnikovo ter da je ta obvezen z raznimi dolžnostmi in pristavki na milost in nemilost mnogoštevilnih bankinih pravic ter ga more ona naposled s

privilegirano močjo eksekutovati. Kako različen je denarnodružni duh, kateri veje po vseh teh določbah, od onega prav človekoljubnega, ki ga nahajamo po staroavstrijskih tradicijah, kateri je v banknem štatutu leta 1704 prinesel stavek, ki ga je navel gospod poslanec za Šlukenovo (dr. Herbst) „da se mogó iz fondov te banke za priboljšanje obrtstva posoditi denarji za 3 odstotke“.

Naj bi se na ta moja opozorjenja v poznjejši dobi oziralo in naj se banka privede nazaj na ono pot izdatne podpore trgovstva, obrta in posestva, katere ne bi bila smela nikdar zapustiti.

Za sedaj se zadovoljujem s tem, da se posebno glasuje ob odstavku d v §. 11.

Politični razgled.

Nosranje dežela.

V Ljubljani 22. decembra.

Na Dunaju je bil prišel prelčeranjem minister Tisza in z Andrassyjem imel razgovor o orientalnem in nagodbenem vprašanju.

Ogerski odsek za col je sprejel povišanje cola na kavo od 16 na 24 gld.

Vlaščanje države.

Ruski car je od meje telegrafiral knežnjici rumunskej, zahvaljevajoč se za pripravljeni mu lepi sprejem. Telegram končuje: Naj Bog dá, da bomo mogli skoraj skleniti vesen in slaven mir.

Iz Berlina se poroča dunajskemu listu, da je knez Gorčakov tja naznanjal, da Rusija smatra konferenčne sklepe kot pretečeno in ne več obstoječo stvar. Zdaj se ne govori več o reformah v Turčiji, temuč o tem, kako se bodo naredile razmere v Turčiji, katere bodo stvarile stalen red v Turčiji. Zato pa porta ni več sposobna.

Iz Berlina poročajo, da se na pruskem dvoru zoper Bismarcka močno agitira, zlasti pri cesarici. Govoric je mnogo o krizah menj višjim uradništvtvom.

Na Angleškem se vojna stranka turkoljubov močno napenja in zabavlja. Vladni list „Standard“ je hud na zvezo treh cesarjev, torej tudi na Avstrijo, ker nij hotela za John Bulla kostanja iz žrjavice vleči. „Ne ruske zmage, ne slabost Turčije, temuč to, da Nemčija in Avstrija dovoliti Rusiji svoje zmage okoristiti se kolikor hoče, sili nas, da meč potegujemo“ — pravi.

Iz Rima se telegrafira, da bode ruski poslanik pri papeškem dvoru, knez Uruzov, povrnil se v Rim, kjer so se ruske razmere zboljšale.

(Dalje v prilogi.)

Gambette, mnogo imenitnih ruskih vojskovedij iz sedanje rusko-turške vojske, mnoga mesta in tvrdnjave v Bolgariji in v Aziji. „Vienac“ poznao bralci vašega cenjenega lista mnogo bolje, v njem je Kars, Erzerum itd. Kdo pa dela te ilustracije? Ali naši umetniki? Ali Kikerec, Kršnjavi? Ali morda kak drug slavnejši slovanski ali nemški umetnik? Ne. Po svetu izhajajo jako lepi ilustrovani listi, zlasti tudi nemški, n. pr. „Gartenlaube“, „Ueber Land und Meer“, „Leipziger illustrirte Zeitung“ itd. Kdor si pridno ogleduje ilustracije nemških listov in ob enem tudi pazno bere „Vienac“ in „Srpsko Zoro“, ta je lehkopazil, da ravno tiste ilustracije, katere so bile pred mesec dnij v listu „Gartenlaube“, „Leipziger illustrirte Zeitung“ itd., ravno tiste, pravim, so za mesec dnij pozneje v „Srpskej Zori“ in „Viencu“. Kako pa to? Ali so same prišle v „Vienac“ in „Srpsko Zoro“? Urednik „Vienca“ ali „Srpske Zore“ piše uredniku nemških listov, lehko tudi čeških, poljskih itd., naj mu pošlje svoje ilustracije, katere je

uže porabil in ta jih tudi dobi za prav mali denar. Ilustracijo, katera je stala urednika nemškega lista kakih 70—100 gold., dobro urednik „Srpske Zore“ mnogo ceneje. Nemški (pa tudi ruski. Ur.) ilustrovani listi, n. pr. „Ueber Land und Meer“, imajo nalašč na bojnem polji slikarja, kateri slika prizore na bojnem polji, tvrdnjave itd., ter jih pošilja svojemu listu, kateri ga zato dobro plača, in naj se zdaj preudari, koliko denarja je treba tacemu specijalnemu slikarju na Bulgarskem, ali kje v Aziji; „Srpska Zora“ jih nema, ali prinaša ravno tiste prizore, kakor tisti listi, kateri jih imajo. S tem nameravamo samo to povedati, da ti listi ne prinašajo sploh proizvodov svoje domače umetnosti. Naši ljudje hočejo imeti in gledati slike, kakor drugod. Urednik jih mora vzeti od koder zna in smo jim povedali, od kod jih jemlje, ne zato, ker smo stari pesimisti in idejalisti, nego zato, ker je to potrebno, da bi pozneje tistem, kateri bi nam podajal izvirne ilustracije, bili bolj hvaležni. Slovani smo in dobri domoljubi,

kateri priznavamo, da to, kar nij naše, pač nij naše in nema za nas velike vrednosti.

Mi Slovenci še do zdaj nijmo imeli ilustrovanega lista. Uredniki naših lepoznanških listov do sedaj še nijso hrepeli po takih ilustracijah, kakoršnih ima dosti „Vienac“ in „Srpska Zora“. Vsak rodoljub in gojitelj slovenske umetnosti se je razveselil, ko je bral vabilo Stritarjevo v zadnjem listu „Zvona“, v katerem naznana veselo novico, da bo „Zvon“ še s prihodnjim letom izhajal in izdajal izvirne slike, katere bodo dobivali naročniki za priloge. „Zvon“ bo tedaj na slovanskem jugu prvi list, kateri bo prinašal redno samo izvirne slike. G. Stritar je povabil slovenske slikarje, ter jim podal priložnost v svojem listu, naj gojé in pospešujejo slovensko in slovansko umetnost. Nam se bodo podajale izvirne slike, z njimi se bode smel ponašati vsak Slovenec rekoč, to je naše in samo naše, tega si nijmo posodili, to je naša lastnina. Dolžnost vsakega omikanega in po omiki hrepenečega Slovenca je, da podpira sloven-

nih glasov, a treba mu je tudi — kase. Slovenski vseučilišniki, ki so udje, nad silo store za društvo; pričakujemo torej še od vrlih slovenskih domoljubov, ki morejo, da pristopijo k slavjanskemu pevskemu društvu kot podporniki, ter na ta način pomagajo najvrlejemu slavjanskemu društvu, ki je na Dunaji, gmotno na noge. Podpornina je na mesec 50 nov. na leto torej 6 gld. Podporni udje tiskajo se v letniku. Oglasila se pri dr. J. Lenochu, advokatu I. Bräunerstrasse 6, Wien.

Radovan Perunov.

Domače stvari.

— (Daci ljubljanskega mesta.) Uže zadnjič enkrat smo omenili, da je letos zlicitiral nekov jud iz Hrvatskega, Leopold Schwarz se kliče, užitinski davek za Ljubljano in bi imel v tej lastnosti tudi prevzeti vse dace, ki so last in dohodek ljubljanskega mesta (kakor štantnina, tlakovina, klavina, pivni krajcar itd.) Prej je to v rokah imela domača družba (Hočevar-Tavčar-Vilhar in dr.) a letos je bil te domačine tuj jud prehitel in finančno ministerstvo ga je za državni užitinski davek potrdilo. Ne pa tako ljubljansko mesto. Temuč občinski zbor ljubljanski je v tajnej seji v petek po dolgem preudarku z veliko večino sklenil svoje dace v izklicnej svoti od 43.360 gld. nejudu Schwarzu dati, temuč še enkrat razpisati ofert do 27. t. m. s prepričanjem, da bode mesto po tem potu dobilo več nego oni jud obeta, in bode poleg tega tudi stvar v domačih rokah ostala, ne pa da bi tuji judje občinstvo na naših šranguh šikanizirali pa še denar zasluževali in iz naše dežele nosili. Ker je bila seja, kakor rečeno, tajna, nij da bi več o tem poročali za zdaj. O javnej seji poročimo prihodnjic.

— (Denes) je v gledališči slovenska predstava.

— (Prof. Kotljárevski.) Poroča se nam, da je slavni, in tudi v Ljubljani dobro znani ruski učenjak in profesor Kotljárevski v Kievu nevarno obolel.

— (Dr. Geitler), profesor slovanskega jezikoslovja na Franjo-Josipovej univerziteti v Zagrebu, je te dni došel v Ljubljano, kjer misli prebiti božične počitnice, da preiše slovanske, posebno glagolske rokopise v ljubljanski licejalnej biblijoteki.

— („Savinjsko učiteljsko društvo“) ne bode zborovalo 29. t. m., ampak 30. t. m. ob 4. popoludne, s čimer se zadnje poročilo popravlja. Drugo ostane pri prejšnjem.

Odbor.

— (Vipavska čitalnica) napravi sv. Štefana dan, dne 26. decembra 1877, v svojih prostorih v Tabru veselico, katere program je: I. „Pravi Slovenec.“ Vesela igra v enem dejaji. II. „Pri meni bod!“ Spevoigra v enem dejansi. III. Ples. Vstopnina k predstavi kakor navadno. K plesu 50 kr. Začetek ob 7. uri zvečer. K obilnej udeležbi uljudno vabi Čitalnični odbor.

— (Mariborska čitalnica) ima starega leta dan po polu dne ob 4. uri občni zbor. Dnevni red je: 1. Poročilo tajnikovo. 2. Poročilo denarničarjevo. 3. Volitev predsednika. 4. Volitev tajnika, ob enem podpredsednika. 5. Volitev denarničarja. 6. Volitev 4. odbornikov. 7. Volitev 2 namestnikov. 8. Razni predlogi — posebno o prenaredbi društvenih pravil. Po dokončanem dnevnem redu bode se pričakovalo s petjem in plesom novo leto.

— (Slovenska Matica) je imela odborovo sejo 19. t. m. Iz poročila tajnikovega je razvidno, da je od zadnje seje pristopilo 42 novih udov, 4 pa so izstopili. Za znanstveni časopis se je oglasilo 113 naročnikov; g. Božidar Raič pismeno nasvetuje, da bi časopis moral imeti 2 urednika, ker je tajništvo Matice preobloženo, da bi moglo opravljati to delo. Končna določba se bo prepustila občnemu zboru, ki se bode sklical proti koncu meseca januarja. G. Raič v svojem pismu tudi opomenja, da naj bi Matica kaj storila za izdajo slovenskega slovnika in poskrbel, da se nabranre reči v abecednem redu natisnejo. Odbor pa izjavlja, da Matica v tem oziru ne more ničesa storiti, ker je slovnik v drugih rokah. Profesor Glovacki se je ponudil, da spiše „floro slovensko“, če bi jo Matica hotela dati na svitlo. Reč se je izročila v pretres odseku za izdajanje knjig. G. Cigale je dovršil uredovanje slovenskega zemljepisa in naznani odboru, da za svoj trud pri izdelavi zadnjih treh kart ne zahteva 200 gld., kakor se mu je prejšnja leta dajalo od 3 kart, ampak le (!) 150 gld. Odbor sklene, da naj se g. Cigaletu, kadar se mu pošlje nagrada, izreče ob enem odborova zahvala za njegov trud in, prizadevanje. — Knjige Matične za leto 1878 so razen imenika udov v letopisu uže natisnene vse in se bodo razposiljale o novem letu. — Šoli v Framu na Štajerskem in čitalnici v Mozirji, kakor tudi nekemu udu, se daruje nekaj knjig, ki jih Matica ima še v zalogni. Enako se dovoli, da Matica da toliko knjig, kolikor je mogoče, nekemu gospodu, ki se hoče za dosmrtnega udu vpisati. — Določi se dalje, da bode imel prihodnji občni zbor meseca januarja voliti 16 novih gospodov odbornikov. Po pravilih namreč izstopi vsako leto 10 najstarejih odbornikov, in ti so gg: Močnik, Vilhar, dr. Zupanec, Erjavec, Žolgar, Majciger, Parapat, Jarjan, Kozler Peter in Krišper Valentin. Prostovoljno so se odpovedali gg. Gorjup, Wiesenthaler, Pleteršnik, Žakelj in Herman, umrl je g. Tušek. Izžrebani odborniki se morejo zopet voliti. — Glede tiskanja Matičnih knjig se sklene, da se bo oddalo tistej tiskarni, ki ga bode naj ceneje prevzela, kar bode poskrbel gospodarski odsek. Ker č. gg. Legan in Kogelj naznajata, da ne moreta več poverjenika biti, se za Pivko za poverjenika izvoli č. g. župnik Drobnič, za Idrijo pa župan g. Treven. Ob enem se v Varaždinu za poverjenika izvoli g. prof. Stare. Končno se določijo nagrade gg. pisateljem.

— („Jugoslovenski Stenograf“), v Zagrebu izhajač strokovnač list, je ravno dokončal svoj drugi tečaj. Kakor se kaže, ima uredništvo tega lista dovolj podpornikov in je mej Jugosloveni precej ljubiteljev stenografske umeteljnosti.

— (Isterski deželni zbor) se snide 27. t. m., da bode Lošinjanom za poroka za nekovo pomorsko posojilo, če bo hotel. „Naša Sloga“ pri tej priliki piše: „Kad je našega jezika u Istri veči diel, i kada su sami Niemci i Talijani stvorili, a cesar potvrdio zakon, da se na svakom судu i sboru zemaljskom može rabiti narodni jezik, zašto se negovori i hrvatski u Poreču? Ovo pitamo i pitat ćemo dan za danom, dok nam god nedojde vesela novica, da se je naš liepi jezik počastio i med velikom gospodom govorio. Ono pet šest ljudi, što jih za prave naše držimo, treba da jedanput počmu tvrdo i postojano branit

naše pravo. Kad budu drugi vidili, da se mi sami branimo, kako znamo, i da se nestidimo svojega jezika, onda će nas i oni pravo poštovati.

Jetika je ozdravljava!

Radgostski

univerzalni čaj

in

Rožnovski maho-rastlinski ceplički,

priporoča se posebno

za vse, tudi za zastarane bolezni na pljučih, za srčne, prsne in vratne bolečine, posebno za sušico, želodečevu slabost, za splošno slabost čutnic in proti začenjajočej se pljučnici!

Veliko število priznanskih pisem razpolaga se v prepričanju.

Javna zahvala.

Gospodu J. Seichertu, lekarju v Rožnovi v Radgostskem.

Cestiti gospod!

Po dostenanem nevarnem pljučnem vnetju mučil me je celo tri leta suhi kašelj in pojavljoča se hripost. Pretečeno jesen postal je moje žalostno stanje tako hudo, da sem cele kosce strdene krvi izkašljeval in trpel sem pri tem zarad prebavenja in telesne slabosti, mrzlice in ponočno me jako slabec potenje. Zdravnik — moj prijatelj — konstiral je začetek jetike!

Po dolgem brezvsešnem zdravjenju poskusil sem vsled sveta mojega zdravnika kot zadnji pripromoček Vaš Radgostski univerzalni čaj, kateremu se zahvaljujejo uže mnogi v našem mestu za zopet pridobljeno zdravje, ter rabim za olajšanje suhega in žgečega kašljanja Vaše Rožnovske cepličke.

V kratkem dobi izboljšalo se je moje brezupno stanje tako, da se čudijo vsi moji znanci, kakor tudi moj zdravnik, kateri nikakoršnega ozdravjenja nij upal.

Kašljanje nehalo je popolnem, ravno tako nijsem več kri pljuval in nehalo je tudi počno potenje, povrnil se je zopet tek in močneši kot poprej, in tako pridobil je moje slabo telo zopet poprejšnjo krepost in elasticiteto.

Komaj po četiritedenem uživanji sem popolnem zdrav in vesel in zahvaljujem svoje ozdravjenje poleg Boga jedino le Vašim pripromočkom.

Prosim Vaše blagorodje mojej starji materi, katera uže četiri leta trpi na srčnem bodenju in teškem dihanji, priposlati proti poštnem povzetku dva paketa tega čaja in ravno toliko škatljic maho-rastlinskih cepličkov in želimo iz sreca, da bi ta izvrstni lek in nedrago hišno zdravilo zasluzeno splošno pripoznanje pridobil, ter ostajam s posebnim spoštevanjem Vašemu blagorodju hvaležni

Ivan Celeryn, kaplan.

V Cerhovicah 14. aprila 1875.

Gospodu lekarnarju J. Seichertu v Rožnovi!

Prosim, da mi pošljete deset zavojev svojega izvrstnega „radgostskega univerzalnega čaja.“

Spošljivo se bilježim

Dr. H. Einhorn,

okrajni zdravnik.

V Eisenstadt (na Ogerskem) 19. jul. 1876. Od tega po zdravniškej razložbi in predpisih pripravljeni čaj velja za 14dnevnno rabo pripravljeni paket z nakazom o rabi 1 gold. av. velj. Jedna originalna škatljica Rožnovskih maho-rastlinskih cepličkov 50 kr. Za kolek in zavijanje pa 10 kr. posebej.

Radgostski univerzalni čaj in Rožnovski maho-rastlinski ceplički dobivajo se jedino le v lekarni J. Seichertu v Rožnovi (na Moravskem) in razpolajo se naročila na vse strani proti poštnemu povzetku.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi zaloge sledeči lekarji: W. Mayr v Ljubljani, A. Beinitz v Celovci, W. König, gradsko predmestje, v Mariboru, Anton Nedwed „zum Mohren“ in Milošrdniška lekarna v Gradec in J. Cejk v Zagrebu.

Rožnovska čutniška esencija, hitro in stalno deluje zoper trganje, prehlad, čutniško in mišično slabost vsake vrste. Originalna steklenica 70 kr. av. velj., za kolek in zavojbo 10 kr. več. Prava se doberne jedino direktne iz lekarnje v Rožnovi (Moravska).

(877-1)

Snovanje **italijanskega** novega ministerstva se težavno vrši. Crispi dela težave. On terja, da se predlog o potrditvi pogodbe sicilijanske železnice potrdi, predno on stopi na vladanje.

Dopisi.

Iz Maribora 20. dec. [Izv. dop.] Kako je naše ponemškuteno mesto za divjake Turke zavzeto, ki so nekdaj tudi Štajersko pustošili, kaže to: 16. t. m. se je predstavljal tukaj dunajska igra: „Der närrische Schuster,“ in pri tej priliki je igralec g. Pausser nekaj kitic kupletov prepeval. Ko so mu aplaudirali je tudi pel od boja Rusov s Turki, ter izrekel željo, da naj vsi Rusi — počrnijo, da ne bode več sluha ne duha od njih. Se ve da je dobil tudi nepričakovani „applaus“, od bastardiranih mariborskih Nemcev, kar se v našem gledišči le redkokrat zgodi, in čudež, da nij svoje psovke še drugikrat popeval. Biilo bi boljše, da bi se dotični igralec v take reči ne mešal in rajše svoj predmet boljše naučil, da bi mu na odru besede gladkeje tekle.

Pad Plevne je tudi naše nemškutarje in turkofile močno zgrabil. Otožni in klaverni so, a navdušenost iz veselje nas drobnega števila Slovencev je veliko. Tudi mi pričakujemo tu, v slovenskem Strassburgu, boljših časov od občnega povzdiga slovanske stvari v prihodnosti, pa se nikdar ne udamo!

Iz Novega mesta 20. dec. [Izv. dop.] V nedeljo 16. t. m. ob 5. uri po polu dne se je vršila v našej čitalnici razdelitev obleke in obuvala učencem in učenkam tukajšnje ljudske šole pred mnogobrojnim občinstvom, v navzočnosti okrajnega glavarja g. Ekelja in njegove soprote, g. kanonikov Grašiča in Legata in dr. Iz v srce segajočega govora, katerega je pred delitvijo poslušalcem govoril laš vikar in podpredsednik čitalničin g. Ivan Tomažič, duša in voditelj temu blagemu podvetju — hočemo sledče posneti: Kakor drugod, tako je tudi v Novem mestu veliko revnih dečkov in deklic, ki hodijo v tej nemilej zimi slabu oblečeni, strgani, od mraza trepetajoči z raztrganimi črevlji, ki morajo po dve, celo po tri ure z mokrimi otrpenjenimi nogami mirno v klopi sedeti, ter pazljivo poduk poslušati, brati, pisati. Nij potem čuda, da zdaja, zdaj ona pridna deklica iz šole izostane

slovensko slovstvo in to se tako dela, da se naročamo na lepe knjige in časopise. Jaz hočem tukaj govoriti samo o naših lepoznanekih listih, zlasti o „Zvonu“ in sicer o stvari, katera mi uže dolgo na srcu leži. Vedno se vprašam, ali je Slovencem res potreba treh lepoznanekih listov ali ne? Ko bi vsak ustrezal slovenskim terjatvam in zastopal vsak svojo stroko popolnem, bilo bi dobro. Ali vsi trije so lepoznanek, samo, da vsak po svojej vrednosti?

„Zvon“ bi se moral bolj razširiti po Štajerskem in Primorji, kajti to je list, kateri nam najbolj ugaja in zasluži, da se udomači še tam, kjer so ga do sedaj pogrešali.

„Zvon“ podpirajmo kakor se spodobi, kateremu je svet slovenski jezik, a svetinja slovensko slovstvo, kateri je uže mnogo koristil nam Slovencem, naj nam tedaj še koristi dolgo in dolgo, naj širi slovensko zavest mej rojaki in rojakinjam, naj nam bogati in množi literarno premoženje na veselje in čast.

in črez teden, črez 10 dnij zopet v šolo prisjetna na vprašanje, zakaj nij v šolo hodila, milo odgovori v svojej odkritosrčni priprrosti: zeblo me je, nijsem imela črevljev, nijsem imela obleke. — Glede na take žalostne okolnosti je uže lani g. vikar sprožil idejo, da bi se letos za sv. Miklavža vrednim ubogim otrokom podelilo toplih oblek in obuvala: kar se je govorilo, to se je sijajno izvršilo. Središče vsemu temu bila je se ve da čitalnica. Tukaj so igrali 2. t. m. dve igri v prid temu namenu naši diletanti, katerim se izreka iskrena zahvala za čisti dobiček do 80 gl. tistega večera. Pa ne samo čitalnica, celo mesto se je udeleževalo tega kristijanskega dela; sluherni je dal, kar je mogel, ta denarja, oni usnja, tretji druzega blaga; delalo se je vzejemno, pobiralo se je pri obeh tukajšnjih političnih strankah in nabralo se je črez 80 gld. denarja. Zato presrčna zahvala celemu prebivalstvu Novega mesta! Uibilježiti moramo tudi tu, da je blaga gospa Ekelova zraven milih darov tudi sama šivala za revčke, in da ste gospe Šulcova in Seidlova za jednajst deklic vso obleko brez vse plače sèšile in nadile. Bog je živi!

Ginjeni smo pa bili, ko so otroci, na vprašanje gospoda govornika oblubivši, da se bodo vredne storili lepih darov sv. Miklavža, ter pridno v šolo hodili, pridno se učili in ubogali, in molili za svoje dobrotnike, eden za drugim, po imenu klicani k bogatu obdarovanju mizi stopali, ter iz rok milostljive gospe Ekelove darove sprejemali. Devet dečkov in jednajst deklic je bilo takoj kompletno oblečenih in še eno lepo štruco je nesel vsak domov. — Gospodu vikarju I. Tomažiču pa tu izrekamo najtoplejšo hvalo za njegovo lepo, blago delo in kristijansk čin.

Po razdelitvi je sledila veselica: igrala sta čestita gg. P. Hugolin Sattner in Parma na glasovir in gosli: njiju muzikalne produkcije poslušati je bila ta večer do pozne ure največja radost. Slava jima! Mi pa nazadnje želimo in molimo, da bi Novomeških revježev in sirot po šolah sv. Miklavž ne pozabil nikdar več.

Z Dunajem 19. decembra. [Izvireni dopis.] Dunajsko cecilijsko društvo je slavilo nedavno obletnico svojega, lani umrlega, na klasičnem in cerkveno-glasbenem polji slovečega, bivšega pevovodje — A. V. Ambrosa. Imenovano društvo priredilo je v ta namen koncert v dvorani Bösendorfovej. Pri tem koncertu sodelovala sta, kakor sem vam uže jedenkrat poročal „Wiener Sängerbund“ in „slovensko pevsko društvo“. Program je bil zelo zanimiv, izvršil se je sledče:

1. Govor J. Batke v spomin dr. A. V. Ambrosu.
2. a) Pierre de la Rue, b) D. Bortniansky, zgora cecilijskega društva pod pevovodjo g. Böhma.
3. Rosette: Krista smrt, recitatio in aria, pela je gospa F. Hausleitner.
4. Förchtgott: „Kitica slovenskih narodnih,“ pello je „slovensko pevsko društvo“ pod vodstvom gosp. A. A. Buchte.
5. a) Saint-Saëns, Bach recitatio in aria, b) Schulhof, Bach Gavotte, igral je na glasovir komorni virtuoz Labor.
6. a) Hindostanska narodna pesen „Večerna vožnja“, b) Mendelssohn: „Der frohe Wandermann“, oba zgora je pel „Wiener Sängerbund“.
7. a) Ambros: „Gondolière“, b) Schumann: „Novelette“, igral je na glasovir J. Labor.
8. a) K. Bendl: „Růžinsko“, b) Vilhar: „Pri luni“, oba zgora pello je „slovensko pevsko društvo“.
9. a) Schubert, b)

Brahms. Pesni pela je gospa Hausleitner. 10. Kuntz: „Hymnus an Odin“, zbor, pel je „Wiener Sängerbund“.

Da vam podam ves program ima svoje vzroke. Koncert vršil se je v dvorani, ki je namenjena jedino umetnosti na muzikalnem polji in prednostnim predavanjam. Slovansko pevsko društvo je nastopilo pri tej priliki prvokrat v tej dvorani in prvokrat sodeluje z nemškimi pevci.

Prvokrat so se razlegali tudi glasovi slovanskih pesni v dvorani, kjer nastopajo inače le nemška društva in kar je največje važnosti: slovensko pevsko društvo je sè svojimi produkcijami več priznavanja, več rokoploska želo, nego „Wiener Sängerbund“ ter „dunajsko cecilijsko društvo“, in strog nemšk kritik, ki je vsake produkcijo slovenskega pevskega društva z rokoploskom pohvalil, pisal je, da se je pri tem koncertu najbolj odlikovalo slovensko pevsko društvo in objavil je to v nemškem časniku. Dotična kritika glasi se v ekscerptu: Der folgende brachte Chöre des slavischen Gesangsvereines (slavische Weisen in der geistvollen Interpretation Förchtgott's, dann beim Mondenschein, harmonisiert von Förchtgott, Schlumm're siess, mein Röschen, von Bendl) — denen, was Geist und Reinheit des Vortrages betrifft, die Palme des Abends gebührt. Kritike Ambrosovega koncerta so bile tudi v raznih drugih dunajskih časnikih; vseh ne bode navajal, ali v obče so trdile, ka se je slovensko pevsko društvo izmej drugih odlikovalo; še celo „Illustr. Extrablatt“ je pisal: Interessant war für uns der gelungene Vortrag mehrerer slavischer Chöre seitens des slavischen Gesangsvereines. — Če se pomisli, kako strolga da je dunajsk kritika, koliko več da se ima soditi strolga kritika, ako je povoljna, imate tu od nasprotnih, Slovanstvu sicer ne prijaznih, kritikov o slovenskem dunajskem pevskem društву to potrjeno, kar sem vam tolkarat o slovenskih koncertih poročal.

Slovanom je teško z Nemci merit se. Če je uže tu in tam kakovo prizadevanje Slovanov dohajati kulturne narode, kakor je teh gotovo jeden nemški, naj bode uže v tej ali drugej stroki, imelo vspeh, smelo se smemo ozirati na slovensko pevsko društvo na Dunaji, ki ne le v pesni združuje in približuje razne slovenske rode, timveč tudi nemštu kaže bisere slovenskih narodov ter s krasnimi slovenskimi pesnimi Nemcu dokazuje, koliko kulturnih močij, koliko naravne kreposti, koliko neprecenljivih, nedosegljivih lastnostij se nahaja v slovenskem narodnem pesništvu. — Pele so se v Bösendorfskej dvorani najprvo slovenske narodne, ruska, maloruska, hrvatska, slovaška in zopet ruska; izmej zborov je bil jeden slovenski, znana po celem slovenskem svetu Vilharjeva: „Mila, mila lunica.“

Uže dolgo mi je nekaj na srci. Denes o priliki, ko sem vam poročal, kako vrio se je slavljansko pevsko društvo oponešlo in celo nad nemškimi društvimi bilo zmagovito, položil bi Vam Slovencem, ki ste radi podpiratelji tam, kjer gre za napredek in čast in širjenje slavljanske slave mej tuje narode, rad na srce, da pri slavljanskem pevskem društvu do denes nij ni jednega podpornega uda mej tem, ko jih je izmej Čehov, Srbov in celo drugih narodov uže precej. Društvo ima dovolj spret-

Umrli v Ljubljani

od 17. do 20. decembra:

Anton Kern, 61 l., vdovec, v bolnici, za rakom.
 — Ivana Kobler, osobožnica, 55 l., v bolnici, za možansko vodenico. — Ivana Zadnikar, kajzarja hči, 1 l., v Črnej vasi št. 22, za božastjo. — Aleksander Golijaš, gostilničarja sin, 1 l., na sv. Petra nasipu št. 65, za krčem. — Urša Gostinčar, osobožnica, 63 l., v bolnici, za srčno napako. — Franjo Kump, črevljar, 36 l., v bolnici, za sušico.

Tržne cene

v Ljubljani 22. decembra t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld 51 kr.; — rež 6 gld. 50 kr.; — ječmen 5 gld. 73 kr.; — oves 3 gld. 25 kr.; ajda 6 gld. 34 kr.; — prosò 5 gld. 70 kr.; — koruza 6 gold. 80 kr.; — krompir 100 kilogramov 3 gld. 05 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. 50 kr.; masla kilogram — gl. 92 kr.; — mast — gl. 80 kr.; — špeh trišen — gl. 66 kr.; — špeh povojen — gl. 72 kr.; jajce po 3 kr.; — mleka liter 7 kr.; govedino kilogram 52 kr.; — teletino 50 kr.; — svinjsko meso 48 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gld. 05 kr.; — slame 1 gold. 78 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gld. 50 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Dunajska borza 22. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	63 gld. 50	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	55
Zlata renta	74	65
1860 drž. posojilo	111	50
Akcije národné banke	782	—
Kreditné akcie	23	80
London	120	15
Napol.	9	63
C. kr. cekini	105	55
Srebro	59	35
Državne marke	59	35

V najem

se daje za dalje časa **pristava**, nápadajoča graščini Hellenburg, jedno mesto od Celovca oddaljena, prav blizu ljubljanske ceste, katera ima 33 oralov njiv, 16 oralov travnikov in vrtov ter 5 oralov pašnikov, poleg poslopnja za stanovanje in gospodarstvo ter dobivanja drva za kurjavo in stelje.

Natančnejše o tem se izvè pri

dr. Ivanu pl. Vestu,
(401—1) e. kr. notarju v Celovcu.

Oznanilo preselitve.

Podpisani naznanjam svojim p. n. klijentom, da sem se iz prilešnjega stanovanja na sv. Petra cesti št. 6 **preselil v prvo nadstropje** iste hiše, kjer imam tudi prijetno in kurjeno čakalnicu.

(395—3) Dr. Josip Derč.

Štev. 7235. (394—3)

Razglas

glede izpraznjenih sirotinskih ustanov.

Letos je nekaj sirotinskih ustanov v letnem znesku 48 do 50 gld. izpraznjenih.

Pravico do užitka teh ustanov imajo uboge kranjske sirote možkega in ženskega

spola, ki ljudsko šolo obiskujejo, od dovršenega 6. do dovršenega 15. leta starosti.

Prositelji za te ustanove naj dokažejo starost po rojstvenem listu, uboštvo, način sirotinskega stanu (ali so popolne sirote, ali na pol, po očetu ali po materi), bivališče, potem naj dokažejo, ali uže kako šolo obiskujejo, tudi je navesti v prošnji, kdo da je siroti postavljen ali od sodišča nastavljeni zastopnik.

Nekolekovane prošnje naj se ulože pri dotičnih e. kr. okrajnih glavarstvih, a v Ljubljani pri mestnem magistratu.

do 15. januarja t. 1878.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 5. decembra 1877.

V „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani je izšlo in se dobiva:

VIII. zvezek „Listki“:

Pomladanski valovi.

Roman, spisal I. Turgenjev, poslovenil dr. M. Samec. 8° 17 pol. Cena 60 kr.

Potem

Trije javni govori.

Govorili prof. Fr. Šuklje, Iv. Tavčar in prof. Fr. Wiesthaler v Ljubljanski čitalnici.

8° 9 pol. Cena 30 kr.

Svečanost božičnáka požarne straže.

Na svečanost božičnáka, katero bodo obhajali
v t. m. vtorok dné 25. t. m. zvečer ob 6. uri

v steklenem salonu tukajšnje kazine,

najboljše vabimo vse prave in podporne ude ter tudi druge prijatelje in
dobrotne našemu društvu.

Čisti dobiček bode na korist podpornemu fondu društvenemu:
V Ljubljani, dne 22. decembra 1877.

(403)

Odbor.

Hrvatska vina,

stará in nova, najboljše vrste, kakor sv. Ivanska, bunjačka,
itd. se po 1 vedro in več dobodo pri

bratih Arko v Zagrebu.

(404—1)

Zum Jahreswechsel!

Die „Agramer Presse“ hat nunmehr ihren ersten Jahrgang vollendet. Trotz der ungünstigsten Verhältnisse, von offenen und geheimen Gegnern verfolgt und verdächtigt, von der Regierung gemassregelt, ist sie ihrer Haltung und der Aufgabe, die sie sich gestellt, treu geblieben. Sechs Verurtheilungen zu Gefängnissstrafen und schweren Geldbussen, sowie vierundvierzig Konfiskationen legen Zeugniss ab für die Uterschrockenheit, mit welcher die „Agramer Presse“ die von ihr vertretenen Grundsätze vertheidigt. Der steigende Beifall des Publikums, der ununterbrochen zunehmende Leserkreis, liefern uns den Beweis, dass das kroatische Volk in seinem unabkömmligen Theile auf unserer Seite steht und dass ein unabkömmliges, Recht und Wahrheit ohne Ansehen der Person vertheidigendes Volksblatt für Kroatien ein dringendes Bedürfniss ist.

Wir treten daher mit ungebeugtem Muthe und froher Hoffnung in den II. Jahrgang unseres Blattes ein.

Das politische und wirthschaftliche Programm der

AGRAMER PRESSE

bleibt unverändert dasselbe wie bisher, ebenso werden wir nicht nur die bisherige Reichhaltigkeit des Inhaltes beibehalten, sondern dieselbe noch unablässig zu steigern bemüht sein.

Alle politischen Nachrichten publiciren wir gleichzeitig mit den grossen Blättern in Wien und Pest. In Petersburg, Wien, Pest, Belgrad, Cetinje und vielen anderen Orten haben wir ständige Korrespondenten und erhalten wir namentlich ausführliche und zuverlässige

Original-Telegramme vom Kriegsschauplatze.

Die Reichhaltigkeit und Mannigfaltigkeit unseres Feuilletons, dem wir die höchste Sorgfalt zuwenden, hat in den weitesten Kreisen die grösste Anerkennung gefunden. Analog den grossen Wiener und Pester Blättern veröffentlichen wir nur Originalarbeiten und sind uns für den zweiten Jahrgang von den bedeutendsten kroatischen Gelehrten und Schriftstellern Beiträge für das Feuilleton zugesichert worden.

Mit Anfang des neuen Jahres beginnen wir mit der Veröffentlichung eines grossen Sensationsromanes von E. Wichert:

EIN STARKE HERZ.

E. Wichert, der Verfasser dieses Romanes, ist einer der bedeutendsten und geistvollsten Schriftsteller Deutschlands und sind wir überzeugt, dass dieser Roman den ungetheilten Beifall unserer Leser finden wird.

In unserem, bei Beginn des ersten Jahrganges veröffentlichtem Programm haben wir bezüglich der Reichhaltigkeit unseres Blattes Versprechungen gemacht, deren Erfüllung damals vielfach angezweifelt wurde. Der erste Jahrgang liegt nun vollständig vor und wir stellen es dem Urtheil unseres Lesepublikums anheim, ob wir die gemachten Versprechungen gehalten oder nicht. Wir sind überzeugt, dass dieses Urtheil ein anerkennendes sein wird, denn wir haben unsreits es weder an Mühe noch an Opfer fehlen lassen, ein vorzügliches Volksblatt im Style einer grossen Zeitung zu billigem Preise unserem Volke zu bieten.

Die Erfahrung hat gelehrt und lehrt täglich, wie unbedingt nothwendig für Kroatien ein nach allen Seiten hin unabkömmliges, ehrliches und freisinniges Volksblatt ist, welches dem Volke die Wahrheit sagt und das offiziöse Verschweigung- und Vertuschungssystem aufdeckt. Die vielen Freunde, die unser Blatt gefunden, beweisen, dass wir das Richtige getroffen und sind wir überzeugt, dass alle unabkömmligen Kroaten unser Blatt, die „Agramer Presse“ thatkräftig unterstützen werden, und dass daher der Leserkreis unseres Blattes von Neujahr angefangen, sich noch beträchtlich erweitern werde.

Die Redaktion der „Agramer Presse“.

Pränumerationsbedingungen:

Gaujährig mit Postversendung oder Zustellung ins Haus . . . **fl. 18.** || Vierteljährig mit Postversendung oder Zustellung ins Haus . . . **fl. 4.50.**
Halbjährig **fl. 9.** || Monatlich **fl. 1.60.**

Wir ersuchen unsere p. t. Abonnenten, deren Pränumeration mit dem 31. Dezember abgelaufen ist, dieselbe rechtzeitig erneuern zu wollen (eine Adressschleife wolle gefälligst der Postanweisung beigelegt werden), damit einer geregelten und ununterbrochenen Expedition entsprochen werden kann.

Pränumerations- und Insertionsaufträge sind zu richten an

Die Administration der „Agramer Presse“.

Naznanilo.

Preko 500 komadov najnovejših
slik in oljnobarvnih podob
v krasnih okvirih, iz prvih dunajskih, berlinskih
in monakovskih továren priporoča 50 % cenejše
kakor drugodi za

božična in novoletna darila
zaloga slik in zrcal

Ferdo Rudla,

na kongresnem trgu št. 7.

Tam se tudi podobe natezajo na platno
ter lakirajo. (402-2)

Gospé,

kateri hté svoje soproge in prijatelje razveseliti z
božičnimi ati novoletnimi darili, izvestno
ne mogó ničesa družega primernejšega kupiti nego
100 pravih Havanna smodek od 12—30 gl.;
100 špecijalitét od 2 gld. 80 kr. do 22 gl.;
ali turškega tobaka po 6—24 gl. kilo

v zalogi špecijalitét

(396-3)

na mestnem trgu št. 18.

Za dame!

Prave kite

iz zdravih človeških las od 60 do 100 cent. dolge, polne
in debele, brez vlog in brez primešanja umetljivih las, da
da se češejo in peró. Za trajno in tresirano delo se jamčí
in cene so jako nizke, samo gld. 2.30 do gld. 5.

Naročbe na deželo se proti poprejšnji vpošiljavati
muštra, proti povzetju urno in reine izvajajo in nedostatno
se rado zamenja.

Da je za komoditeto čestitih dam priložnejše,
ima podpisani tudi veliko zbirko

specijalitetnih las vseh barv in vrst.

Dalej se tudi vsakovrstna lasna dela najcenejše
izvršujejo in se stara za nova menjavajo.

L. Businaro, frizeur,
(400-1) kongresni trg, nasproti „kazine“ v Ljubljani.

Za dame!

Kje? moreš kupiti

najcenejša, najlepša in najpraktičnejša
božična darila.

Pri

(368-5)

M. Neumannu

v Ljubljani, v Slonovih ulicah (Lukmanovej
hiši) štev. 11.

Potne kožuhe	po 45 gld.
Menčikove	„ 20 „
Ponočnice	„ 10 „
Lovske suknje	„ 7 „
Zimske hlače	„ 6 „
Črno salon-obleko	„ 25 „

Velika zaloga

otreških oblek in vrhnjih sukenj, oblek za dečáke
in Menčikov-sukenj, navadnih in lovskih sukenj,
najcenejših in najnovejših

možkih sukenj za dame.

Vnanje naročbe se izvršujejo točno s povzetjem,
kar komu ne godi, zamenja lehko z drugim.

Zeló pripravna hiša

s prodajalnico raznega blagá se prodaje prav
v céno in pod najugodnejšimi ujeti v mestu
na Koroškem, kamor ob tržnih dnéh zahaja
mnogo ljudi.

Ponudbe z naslovom „A. Z. 500“ sprejemlje
opravništvo „Stov. Naroda“. (391-3)

Razglas.

Pod najboljšimi pogoji se bode po prostovolj-
nej očitnej dražbi razprodala zapuščina ranjcega
Antona Jurmana, obstoječa iz ene, v najlepšem
kraju Cirknega ležeče, za vsako gospodarstvo, po-
sebno za krème ali štaecuno primerne biše, pri ka-
terej sta tudi hlev in vrt. Cena vsemu je 2700 gld.
Poleg tega je zemljisča, ležeče v bližnjem okolici,
cenjenega na 3513 gld. ki obstoji iz več njiv, trav-
nikov in gozdov, katerih slednjih se bodo oddajali
tudi posebej ležeči kosi.

Dražilec, kateri ponudi vsaj toliko, kakor je
cenjejo, mora položiti takoj $\frac{1}{3}$ kupa, po preteklem
letu pa ostali $\frac{2}{3}$.

Še le potem, ko je vse poplačal, postane las-
nik, dotelej se ga pa smatra za najemnika.

Nadalje razglasuje podpisana c. kr. okrajna
sodnija p. n. občinstva, da se bode omenjena prosto-
voljna dražba vršila

dne 18. januarja 1878

pri tukajšnjej sodniji od 8. ure zjutraj naprej.

C. kr. okrajna sodnija v Cirknem,

dne 1 decembra 1877. (398-2)

Vabilo na naročbo „ZVONA“.

Opravništvo „Zvona“ vabi najujudnejše
slovensko občinstvo na naročbo lepoznan-
skega lista „Zvona“ za prihodnje leto 1878.
Sé svojo mnogočestivo dosedanje udeležbo
pokazalo je naše slavno občinstvo, da je po-
poimoma umelo veliki pomen in vzvišeno na-
logo, katero izveršuje „Zvon“ v slovenskem
slovstvu. „Zvon“ bode dobil prihodnje leto
nekoliko več obliko in bo tudi prinašal pervi
dan vsakega meseca po eno izvirne slike;
„Zvon“ je tedaj pervi slovenski list, ki bo
prinašal slike in redno samo izvirne slike,
proizvode naše domača slovenske umetnosti.
Te slike bodo posebej „Zvonom“ pridejane kot
„priloge“, in se bode za nje plačevalo 1 gold.
na leto; zato je tudi naročina dvojna:

Brez prilog

za vse leto 4 gold., za pol leta 2 gold.

S prilogami

za vse leto 5 gold., za pol leta 2 gold. 50 kr.
Vsak naročnik naj tedaj izrečno pove,
ali želi prejemati samo „Zvon“ brez prilog
ali s prilogami.

Naročnina naj se pošilja z naslovom:

Redaction des „Zvon“, Wien,
Währing, Zellerhof 6,
(397-3) Odpravništvo „Zvona“.

Vojska,

zaradi katere so morale izostati
obilne naročbe na iztok, daje
povod

Tovarni za oskrbovanje nevest

A. Strauss, Dunaj, Rothenthurmstrasse 21,
da vse obdržane večje in manjše pošiljave perila za gospode,
gospine in deco, kakor i platno, robe, prte itd., daje po sledečih
zares nizkih cenah, da si izprazni urno orjaško skladisce.

Namesto dveh le eden goldinar!

1 gate za gospode	prej gld. 1.50 zdaj le hr. 75
12 angl. robev iz batista, z barvenim robem, obrobljeni	gld. 2, " " gld. 1-
1 srajec za gospode iz širtinga, z nabranimi ali gladkimi prsi	gld. 2, " " gld. 1-
1 prkalasta, prav barvana srajec, najnovejšega kroja	gld. 2, " " gld. 1-
1 angl. trikot-jopica ali hlače, bela in barvana	gld. 2, " " gld. 1-
6 elegantnih batistovih robev z barvanim robom, zarobljeni	gld. 2, " " gld. 1-
1 trojnih zavratnikov, najnovejši kroj	gld. 2, " " gld. 1-
1 izšivana srajec za dame, iz najlepšega širtinga	gld. 2, " " gld. 1-
1 elegantne hlače za dame ob kraju okinčane	gld. 2, " " gld. 1-
1 fini nočni korset iz širtinga, obrobljen, najboljši	gld. 2, " " gld. 1-
6 finih platenih robev, jameeno pravo platno	gld. 2, " " gld. 1-
1 platenne gate za gospode	gld. 2, " " gld. 1-
1 fina barvana kretón-srajeza, jameeno prava barva	gld. 3, " " gld. 1.50
1 bela srajec za gospode z gladkimi trojnim prsi	gld. 3, " " gld. 1.50
1 kako okinčana srajec za dame, najboljša	gld. 3, " " gld. 1.50
1 najnovejše izšite hlače za dame, elegantno izvedeno	gld. 3, " " gld. 1.50
1 spodnie krilo iz širtinga, najlepši kroj	gld. 3, " " gld. 1.50
1 gate za gospode, pravo rumburško platno	gld. 3, " " gld. 1.50
1 angl. oxford-srajec, najnovejši izgled, jameeno prava	gld. 4, " " gld. 2-
1 srajec za gospode iz prvega rumburškega platna in lepo nabranimi prsi	gld. 4, " " gld. 2-
1 fino izšita srajec za ples, ročno vezenje, najnovejši kroj	gld. 4, " " gld. 2-
6 parov finih angl. manset, najnovejši kroj	gld. 4, " " gld. 2-
1 fino izšita srajec za dame, bogato okinčana	gld. 4, " " gld. 2-
1 eleg. franc. korset z bogato vezenino	gld. 4, " " gld. 2-
1 fino spodnie krilo za dame, bogato okinčano	gld. 4, " " gld. 2-
1 hlače za dame, iz najboljšega šnirlbarhenta, gladke in krasno okinčane	gld. 1.-, 1.25, 1.50
1 krilo iz najboljšega šnirlbarhenta, gladke in krasno okinčano	gld. 1.50, 2.-, 2.50
1 korset, najboljši šnirlbarhent, gladek in krasno okinčan	gld. 1.25, 1.50, 2.-
1 srajec za gospode, rumburška, prava, gladka ali nabранa, najnovejša	gld. 2.50, 3., 3.50, 4
1 srajec za gospode, prava rumburška, fantazija in vezena, najnovejša	gld. 3.50, 4., 4.50, 5
1 srajec za dame, pravo platno, gladka in fantazija, najnovejša	gld. 1.50, 2., 2.50, 3
1 srajec za dame, pravo platno, vezena, najnovejša	gld. 2.50, 3., 3.50, 4
1 kos 30 vatlov najnovejšega šnirlbarhenta	gld. 7.50, 8., 9., 10., 11
6 kosov 8 četrtnik šir. rjuh brez sive	gld. 9, 10
6 kosov 8 četrtnik šir. rjuh brez sive, čisto platno, najnovejše	gld. 13.50, 14.50, 16.50
1 mizno pokrivalo za 6 osob, cvih ali damast	gld. 3, 3.50, 4, 4.50, 5.50
1 mizno pokrivalo za 12 osob, cvih ali damast	gld. 8.50, 10., 11., 12., 14
1 kos 30 vatlov 4 četrtnik šir. domačega platna	gld. 5.50, 6.50, 7.80, 8
1 kos 46 vatlov 5 četrtnik šir. kreaskega platna	gld. 16, 17, 18, 18.50
1 kos 50 vatlov 5 četrtnik šir. irlandca ali holandca	gld. 18, 19, 20, 22, 24, 27, 30
1 kos 64 vatlov 5 četrtnik šir. rumburškega platna	gld. 24, 27, 30, 33, 36, 40 do 60
12 kosov brisac, cvih ali damast	gld. 3, 3.50, 4, 5, 6, 7, 8

Rabat: 1 damastno mizno pokrivalo za 6 osob ali 24
robev pri nakupih za 50 gold.

Pismene naročbe proti gotovemu denarju ali povzetju se vestno
in urno izvrše. — **Cenilniki in računi za ženitovanjske oprave**
se zastonj dopošiljajo. (378-2)

Naročbe proti dopošiljanju goto-

vine ali povzetju

Wäsche - Brautausstattungs - Fabrik

von

A. Strauss

Wien I., Rothenthurmstrasse

Nr. 21.

